

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudkyně JUDr. Naděždy Treschlové a JUDr. Hany Kadaňové, Ph.D. ve věci

žalobce: **X**
sídlem X
zastoupen společností BD Consult, s.r.o.
sídlem Jeseniova 1196/52, Praha 3

proti

žalovanému: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Sokolovská 855/225, Praha 9

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 1. 2021, č.j. 42000/000015/21/020/TT
VS 1142029618

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

- 1 Žalobce se žalobou podanou Městskému soudu v Praze dne 5. 3. 2021 domáhal přezkoumání rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení, pracoviště pro Prahu a Střední Čechy, (dále jen „žalovaný“, kterým je obecně označován též správní orgán 1. stupně, pokud rozlišení nemá význam pro samotný text odůvodnění) uvedeného v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný nevyhověl podanému odvolání a potvrdil rozhodnutí Pražské správy sociálního zabezpečení (dále též „správní

Shodu s prvopisem potvrzuje X

orgán 1. stupně“) ze dne 23. 12. 2020 č.j. 42013/2258216/20/213/007/Jan (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím správní orgán 1. stupně rozhodl o námitkách podaných proti výkazu nedoplatků č.j. 42213/005-8013-3.12.2020-835/114 ze dne 3. 12. 2020, kterým žalobci předepsal v souladu s ust. § 104g odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o organizaci a provádění sociálního zabezpečení“), k úhradě dlužnou částku ve výši 48.726 Kč tak, že napadený výkaz nedoplatků potvrdil.

- 2 Ve věci je spor o to, zda měl žalovaný žalobci prominout pojistné za kalendářní měsíc červen 2020, které byl žalobce jako zaměstnavatel povinen platit, dle zákona č. 300/2020 Sb., o prominutí pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti placeného některými zaměstnavateli jako poplatníky v souvislosti s mimořádnými opatřeními při epidemii v roce 2020, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o prominutí pojistného“), přičemž prominutím pojistného se dle uvedeného zákona rozumí snížení vyměřovacího základu zaměstnavatele.
- 3 Z obsahu správního spisu Městský soud v Praze zjistil, že žalobce podal elektronicky dne 2. 7. 2020 přehled o výši pojistného za červen 2020, a to ve výši 21.188 Kč, přičemž na přehledu neuplatnil nárok na snížení vyměřovacího základu zaměstnavatele dle ust. § 3 zákona o prominutí pojistného.
- 4 Žalobce uhradil pojistné za měsíc červen 2020 ve výši, která odpovídala částce uvedené na přehledu o výši pojistného, tj. 21.188 Kč u správního orgánu 1. stupně dne 15. 7. 2020.
- 5 Dne 18. 8. 2020 podal žalobce přehled za měsíc červenec 2020 ve výši 3.973 Kč a dne 20. 9. 2020 přehled za měsíc srpen 2020 ve výši 3.912 Kč, na kterých uplatnil snížení vyměřovacího základu zaměstnavatele podle ust. § 3 zákona o prominutí pojistného.
- 6 Dne 1. 10. 2020 podal žalobce opravný přehled za měsíc červen 2020 s uplatněným sníženým vyměřovacím základem zaměstnavatele.
- 7 Pojistné za měsíc červenec 2020 žalobce správnímu orgánu 1. stupně uhradil dne 15. 10. 2020, pojistné za měsíc srpen 2020 žalobce správnímu orgánu 1. stupně uhradil dne 15. 10. 2020.
- 8 Žalovaný s přihlédnutím k uvedenému v napadeném rozhodnutí shledal, že nebyla splněna podmínka ust. § 2 odst. 1 písm. d) zákona o prominutí pojistného, dle které nárok na prominutí pojistného za kalendářní měsíc má zaměstnavatel, jestliže odvedl pojistné, které jsou povinni platit jeho zaměstnanci, ve stanovené lhůtě a ve výši uvedené na přehledu podle ust. § 9 zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pojistném na sociální zabezpečení“). Žalovaný považoval za relevantní jednak to, že žalobce na přehledu o výši pojistného za červen 2020 neuplatnil nárok na snížení vyměřovacího základu zaměstnavatele dle ust. § 3 zákona o prominutí pojistného, a jednak to, že žalobce provedl platbu pojistného za měsíc červenec 2020 pozdě, neboť posledním dnem splatnosti byl den 20. 8. 2020, obdobně pak za měsíc srpen 2020 žalobce provedl platbu pojistného pozdě, neboť posledním dnem splatnosti byl den 21. 9. 2020.

- 9 Proti závěrům žalovaného v napadeném rozhodnutí směřuje podaná žaloba.
- 10 Žalobce v ní namítá, že částku 21.188 Kč uhradil dne 15. 7. 2020 nedopatřením, šlo o částku značně převyšující pojistné deklarované za měsíc červen 2020, neboť správně mělo jít o částku 4.400 Kč. Přeplatek pak žalobce použil na úhradu pojistného za měsíce červenec a srpen 2020 a zčásti na úhradu pojistného za září 2020.
- 11 Žalobce nesouhlasil s názorem žalovaného, že v jeho případě se aplikuje ust. § 4 odst. 2 zákona o prominutí pojistného, dle něž nelze uplatnit snížení vyměřovacího základu zpětně. Ustanovení se totiž dle žalobce vztahuje jen na případy, kdy původní právní úkon, předcházející dodatečnému, byl řádný. Za tento řádný úkon žalovaný považuje přehled o výši pojistného podaný dne 2. 7. 2020 na předepsaném tiskopisu. V předmětném období byl předepsaný tiskopis pro měsíce červen až srpen 2020, který nahradil dosavadní tiskopis pro měsíce leden až květen 2020. Jednalo se o reakci na novou právní úpravu platnou a účinnou od 30. 6. 2020. Není přitom možné, aby byly v oběhu najednou dva tiskopisy pro plnění povinností zaměstnavatelů, jak sám žalovaný tvrdil v médiích. K tomu žalobce odkázal na mediálně známé případy a na prohlášení tiskové mluvčí žalovaného z té doby. Pokud žalovaný tvrdí, že v rozhodné době, konkrétně ke dni 2. 7. 2020, existovaly tiskopisy dva, pak odporuje vlastním stanoviskům. I kdyby pak existovaly tiskopisy dva, s tím, že zaměstnavatelé, kteří neuplatňují snížení vyměřovacího základu, mohou použít tiskopis původní, pak by nebyl důvod pro zahrnutí proměnné „Uplatnění snížení vyměřovacího základu“ do nového tiskopisu a už vůbec by nedávala smysl definice, která u této proměnné umožňuje hodnotu A a N (kdy A=snížení vyměřovacího základu uplatňuje, N=snížení vyměřovacího základu neuplatňuje).
- 12 Žalobce namítl, že podal přehled o výši pojistného dva dny po účinnosti zákona o prominutí pojistného, trval však na tom, že v té době žalovaný ještě nezveřejnil nový odpovídající tiskopis. Došlo tedy k situaci, kdy žalobce řádně a včas splnil svoji povinnost podat přehled o výši pojistného, přičemž jediným dostupným tiskopisem byl ten, který nerefletoval úpravu zákona o prominutí pojistného. Žalobce nemohl řešit situaci jinak, neboť byl povinen podat přehled elektronicky ve formátu, který stanovuje žalovaný, nemohl tedy např. ručně psanou poznámkou do formuláře doplnit nic nad rámec jeho kolonek. Stalo se tedy, že žalobce učinil výpočet vyměřovacího základu a pojistného v souladu se zákonem o prominutí pojistného, pro export na portál žalovaného však použil starý, již neplatný tiskopis, který si s novou proměnnou nebyl schopen poradit. Vychází-li žalobce s medializovaného tvrzení žalovaného, že v oběhu může být vždy pouze jediný platný tiskopis, pak na žalobcem použitý tiskopis (pro měsíc červen 2020 již neplatný) měl systém zareagovat ve smyslu, že se jedná o neplatné podání, a měl jej odmítnout. Poznamenal, že systém žalovaného počítá s odmítáním nesprávných podání, i když jde jen o drobná pochybení bez vlivu na celkovou finanční povinnost zaměstnavatele.
- 13 Jestliže systém žalovaného automaticky podání na nesprávném, byť k datu podání jediném zveřejněném tiskopisu (resp. datové XML větě) neodmítl, měl být tento závěr učiněn pracovníkem žalovaného po zpracování prvního a jediného správného přehledu za červen 2020, který žalobce podal dne 1. 10. 2020 na již správném, opožděně zveřejněném tiskopisu, a to zvláště proto, že byla celá anabáze velmi podrobně vysvětlena pracovníku

žalovaného, který se s žalobcem spojil na toto téma telefonicky. Žalovaný tedy pochybil, pokud odmítl uznat uplatnění snížení vyměřovacího základu podané dne 1. 10. 2020 jako řádné, chybně je považoval za dodatečné a snížení vyměřovacího základu neuznal, neboť dodatečné uplatnění zapovídá ust. § 4 odst. 2 zákona o prominutí pojistného. Žalobce odmítá nést důsledky skutečnosti, že zákonodárce přijal zákon na poslední chvíli a nedal programátorům časový prostor se na jeho účinnost připravit. Trvá na tom, že použil jediný existující tiskopis, neboť nový tiskopis byl zveřejněn až po 2. 7. 2020.

- 14 Žalobce nesouhlasil s názorem žalovaného, že žalobce měl zřejmě 2. 7. 2020 ignorovat dostupné tiskopisy, resp. měl si sám zhodnotit bez jakéhokoli vyjádření žalovaného či automatického odmítnutí tiskopisu počítačovým systémem žalovaného, že „starý“ tiskopis není použitelný (aniž by existoval nový), vyčkávat kdy bude „nový“, bez ohledu na to, že 2. 7. 2020 již běžela zákonná lhůta pro podání přehledu o výši pojistného za červen, ignorovat vlastní organizační starosti včetně dovolených a čekat, zda se neobjeví tiskopis nový, přestože byl žalobce aktivní a snažil se tuto situaci vykomunikovat telefonicky s odpovědným pracovníkem žalovaného. Když se pak žalobce jím nezaviněnou situací snažil v říjnu 2020 napravit podáním „správného“ tiskopisu, který byl v tu dobu již k dispozici, pak v tom žalovaný shledal „dodatečnou nepřijatelnou opravu“. V této souvislosti žalobce odkázal na právní úpravu zákona o pojistném na sociální zabezpečení, jakož i na právní úpravu zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v nichž je upraven běh lhůt pro plnění zákonných povinností zaměstnavatele k podání přehledu o výši pojistného a k odvodu pojistného, a v nichž je uvedeno, že nesplňuje-li podání zákonné podmínky, nepřihlíží se k němu, na což jsou správní orgány povinny podatele upozornit; dále je v nich uvedeno, že správní orgány mají povinnost zveřejnit na své úřední desce a způsobem umožňujícím dálkový přístup mimo jiné právě platné tiskopisy, které se předkládají v elektronické podobě, a podmínky, za nichž se tiskopisy v této podobě předkládají.
- 15 Žalobce poté nabídl soudu tři varianty, které dle jeho právního názoru z právního hlediska existují pro posuzovaný případ. První variantou je varianta popsána výše v žalobě, dle níž jelikož v daném čase existuje vždy jen jeden správný tiskopis, měl žalovaný žalobcem podaný tiskopis ze dne 2. 7. 2020 odmítnout a měl žalobce vyzvat k opravě, resp. k vyplnění nového, správného tiskopisu, resp. vyrozumět žalobce o tom, že se k prvnímu tiskopisu nepřihlíží. Druhou variantou je varianta, dle níž starý tiskopis byl dle žalovaného správný i ke dni 2. 7. 2020. V takovém případě ovšem žalovaný pochybil, neboť žalobci neumožnil uplatnit nároky, které mu zaručovala právní úprava účinná od 30. 6. 2020. Jiným než žalobcem zvoleným způsobem přitom nešel jeho nárok dne 2. 7. 2020 uplatnit. Třetí variantou je varianta, dle níž mohou vedle sebe existovat dva správné tiskopisy. V takovém případě však došlo k tomu, že ke dni 2. 7. 2020 nebyl zveřejněn takový tiskopis, který by žalobci v době, kdy již běžela zákonná lhůta pro podání přehledu o výši pojistného, umožňoval uplatnit jeho zákonná práva. Termín pro podání přehledů je dle ust. § 9 zákona o pojistném na sociální zabezpečení od 1. 7. 2020 do 20. 7. 2020, žalobcovo podání ze dne 2. 7. 2020 bylo tedy plně v souladu s platnou právní úpravou a dle jeho názoru žalovaný nemůže tento termín svévolně zkracovat na dobu, ve které „již bude naprogramován“ nový tiskopis.
- 16 Žalobce je toho názoru, že v právním státě není možné, aby zákon konkrétnímu subjektu umožňoval od určitého data uplatnit svá práva a přitom je tento subjekt nemohl uplatnit

jen proto, že „zatím“ není vymyšlen a zveřejněn odpovídající tiskopis. Zákon o prominutí pojistného nedával žalovanému žádný odklad pro jeho uplatnění až „po zveřejnění tiskopisu“.

- 17 Z uvedených důvodů žalobce navrhl zrušit napadené rozhodnutí.
- 18 Žalovaný s podanou žalobou nesouhlasil. Vzhledem k podobnosti námitek vznesených ve správním řízení s žalobními námitkami se k těmto vyjádřil věcně stejně, jako to učinil v napadeném rozhodnutí. Uvedl zejména, že žalobce použil pro podání přehledu za měsíc červen 2020 tiskopis PVPOJ_2016 bez možnosti uplatnění prominutí pojistného a uvedení sníženého vyměřovacího základu zaměstnavatele a v návaznosti na to sníženého pojistného za zaměstnavatele. Pojistné za zaměstnavatele tak žalobce v přehledu vykázal v plné výši, a vypočetl jej nikoliv z vyměřovacího základu zaměstnavatele sníženého podle ust. § 3 zákona o prominutí pojistného, ale z vyměřovacího základu zaměstnavatele stanoveného dle ust. § 5a zákona o pojistném na sociální zabezpečení, tedy jako za kalendářní měsíce, ve kterých nebylo možné prominutí pojistného uplatnit. Podáním přehledu o výši pojistného si zaměstnavatel sám určuje svoji odvodovou povinnost – podle ust. § 8 odst. 4 zákona o pojistném na sociální zabezpečení je zaměstnavatel povinen sám vypočítat pojistné, které je povinen odvádět, a podle ust. § 9 odst. 2 téhož zákona uvádí pojistné, které je povinen odvádět, na přehledu o výši pojistného. Prostřednictvím tiskopisu PVPOJ_2016 nebylo možné nejen označit, zda zaměstnavatel prominutí pojistného uplatňuje či neuplatňuje, ale nebylo možné uvést ani snížený vyměřovací základ zaměstnavatele, a tak si žalobce musel být vědom, že nepostupuje v souladu s platnou právní úpravou.
- 19 Žalovaný odmítl tvrzení žalobce, že přehled o výši pojistného s možností uplatnění sníženého pojistného za měsíc červen 2020 nebylo možné dne 2. 7. 2020 předložit. Uvedl, že mnoho jiných zaměstnavatelů uplatnilo snížení pojistného prostřednictvím nového předepsaného tiskopisu (PVPOJ_2020) už dne 1. 7. 2020.
- 20 Vzhledem k dikci ust. § 4 odst. 2 zákona o prominutí pojistného nelze akceptovat toto uplatnění dodatečně na nově podaném přehledu o výši pojistného, který byl podán po zákonem stanovené lhůtě pro jeho předložení. V tomto případě jej žalobce následně uplatnil až dne 1. 10. 2020. Pokud by byl opravný přehled podán ještě ve lhůtě pro podání řádného přehledu, tedy do 20. dne následujícího měsíce (tzn. do 20. 7. 2020), stalo by se tak ještě v zákonem stanovené lhůtě pro podání přehledu, a o zpětné uplatnění by se pak nejednalo.
- 21 Žalobce předložil přehled o výši pojistného za měsíc červen 2020 dne 2. 7. 2020 na částku ve výši 21.188 Kč a dne 15. 7. 2020 uhradil stejnou částku. Žalobce použil pro podání přehledu za měsíc červen 2020 datovou větu PVPOJ_2016, postupoval tedy jako za kalendářní měsíce, ve kterých nebylo možné prominutí pojistného uplatnit, proto se k němu i tak přihlíželo. Žalobce nepostupoval v souladu s platnou právní úpravou, ale ani nijak neinformoval žalovaného o svém záměru uplatnit sníženou platbu pojistného, přičemž jak z předloženého přehledu, tak ani ze zaslané platby tato skutečnost nevyplývala. Na ePortálu žalovaného byl tiskopis (přehled) určen pro podání za období červen, červenec a srpen 2020 pro zaměstnavatele k dispozici ode dne 1. 7. 2020, datová věta PVPOJ_2020 však byla zveřejněna dříve, aby vývojáři softwaru mohli začít s

úpravami. Protože řada zaměstnavatelů nepatří k těm zaměstnavatelům, kteří mohli snížení vyměřovacího základu zaměstnavatele uplatnit, popř. nesplnili podmínky pro jeho uplatnění, přijímal žalovaný elektronicky i podobu přehledu PVPOJ_2016. Uplatnit prominutí pojistného bylo ale možné jen prostřednictvím nové verze přehledu PVPOJ_2020. Dále žalovaný uvedl, že zaměstnavatelům rozeslal informativní dopis, v němž byly popsány legislativní změny a také způsob podávání přehledů o výši pojistného, stejně tak zveřejnil informace na webových stránkách.

- 22 Při jednání, které se před Městským soudem v Praze konalo dne 20. 10. 2022, žalobce setrval na svém dosavadním stanovisku. Žalovaný se z nařízeného jednání omluvil, soud tedy jednal v jeho nepřítomnosti. Vzhledem k tomu, že předmětem sporu bylo nejen posouzení právních otázek, ale i otázek skutkových (zda byl ke dni 2. 7. 2020 zveřejněn tiskopis PVPOJ_2020 platný od 1. 7. 2020 umožňující uplatnit sníženou platbu pojistného), soud doplnil dokazování o oznámení žalovaného zveřejněné na webových stránkách žalovaného dne 29. 6. 2020, v němž jsou informace o možnosti podat přehled o výši pojistného od 1. 7. 2020 pouze elektronicky, (viz https://www.cssz.cz/documents/20143/99662/PVPOJ_-_informace_pro_zamestnavatele.pdf/c65a1201-eea3-4670-1a52-63da526cba7c). Dále soud doplnil dokazování o tiskovou zprávu žalovaného ze dne 23. 6. 2020 (viz <https://www.cssz.cz/-/firmy-do-50-zamestnancu-si-mohou-snizit-vymerovaci-zaklad-prehledy-o-vysi-pojistneho-se-podavaji-vyhradne-elektronicky>). Dále soud doplnil dokazování o žalobcem označený článek z internetového portálu www.idnes.cz publikovaný na webových stránkách dne 26. 11. 2020 (viz https://www.idnes.cz/ostrava/zpravy/koronavirus-antivirus-gascontrol-cssz.A201126_582937_ostrava-zpravy_jog.) Soud dále doplnil dokazování o listiny předložené žalovaným, a to výpis ze systému Elektronických podání OSSZ Praha východ ze dne 1. 7. 2020 dva přehledy č. PVPOJ 2020 podané k OSSZ Praha východ jinými zaměstnavateli dne 1. 7. 2020 a dne 2. 7. 2020
- 23 Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (srov. ust. § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů - dále jen „s. ř. s.“), včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Při přezkoumání tohoto rozhodnutí městský soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (srov. ust. § 75 odst. 1 s. ř. s.).
- 24 Městský soud v Praze ve svém posouzení zákonnosti napadeného rozhodnutí vyšel zejména z následující relevantní právní úpravy.
- 25 Podle ust. § 1 odst. 1 zákona o prominutí pojistného: *„Tento zákon upravuje jako kompenzaci některých hospodářských následků souvisejících s výskytem koronaviru označovaného jako SARS CoV-2 prominutí pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (dále jen „pojistné“), které jsou podle zákona o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (dále jen „zákon o pojistném“) povinni platit zaměstnavatelé jako poplatníci pojistného za červen, červenec a srpen 2020. Prominutím pojistného se rozumí snížení vyměřovacího základu zaměstnavatele podle § 3.“*

- 26 Podle ust. § 2 odst. 1 zákona o prominutí pojistného: „Nárok na prominutí pojistného za kalendářní měsíc má zaměstnavatel, jestliže počet jeho zaměstnanců v pracovním poměru, kteří jsou účastni nemocenského pojištění, nepřesahuje v posledním dni kalendářního měsíce 50, b) počet jeho zaměstnanců v pracovním poměru, kteří jsou účastni nemocenského pojištění, činí v posledním dni kalendářního měsíce aspoň 90 % počtu těchto zaměstnanců v posledním dni března 2020, c) úhrn vyměřovacích základů zaměstnanců v pracovním poměru za kalendářní měsíc činí aspoň 90 % úhrnu vyměřovacích základů zaměstnanců v pracovním poměru za březen 2020, d) odvedl pojistné, které jsou povinni platit jeho zaměstnanci, ve stanovené lhůtě a ve výši uvedené na přehledu podle § 9 zákona o pojistném, a e) za kalendářní měsíc nečerpá prostředky na částečnou úhradu mzdových nákladů poskytovaných zaměstnavatelům z Cíleného programu podpory zaměstnanosti, který jako cílený program k řešení zaměstnanosti podle § 120 zákona o zaměstnanosti byl schválen vládou České republiky ke zmírnění negativních dopadů onemocnění COVID-19 způsobeného novým koronavirem označovaným jako SARS CoV-2 na zaměstnanost v České republice.“
- 27 Podle ust. § 3 odst. 1 zákona o prominutí pojistného: „Do vyměřovacího základu zaměstnavatele za kalendářní měsíc uvedený v § 1 odst. 1 větě první se nezahrnují vyměřovací základy zaměstnanců v pracovním poměru, jejichž pracovní poměr trvá v posledním dni kalendářního měsíce. Pokud vyměřovací základ zaměstnance uvedeného ve větě první převyšuje 1,5násobek průměrné mzdy, nezahrnuje se do vyměřovacího základu zaměstnavatele podle věty první jen ta část vyměřovacího základu zaměstnance, která nepřevyšuje 1,5násobek průměrné mzdy; průměrná mzda se stanoví podle § 23b odst. 4 zákona o pojistném a 1,5násobek průměrné mzdy se zaokrouhluje na celé koruny směrem nahoru.“
- 28 Podle ust. § 4 odst. 1 zákona o prominutí pojistného: „Zaměstnavatel, který stanoví vyměřovací základ podle § 3, uvádí na předepsaném tiskopisu podle § 9 odst. 2 zákona o pojistném vyměřovací základ zaměstnavatele stanovený podle § 5a zákona o pojistném a vyměřovací základ zaměstnavatele snížený podle § 3.“ Dle odst. 2 téhož zákonného ustanovení: „Snížení vyměřovacího základu zaměstnavatele podle § 3 se uplatňuje na předepsaném tiskopisu podle § 9 odst. 2 zákona o pojistném; toto snížení nelze uplatnit zpětně.“ (Zvýrazněno soudem).
- 29 Podle ust. § 5 odst. 2 zákona o prominutí pojistného: „Není-li v tomto zákoně stanoveno jinak, postupuje se podle zákona o pojistném.“
- 30 Podle ust. § 1 odst. 1 zákona o pojistném na sociální zabezpečení: „Tento zákon upravuje pojistné na sociální zabezpečení, které zahrnuje pojistné na důchodové pojištění a pojistné na nemocenské pojištění, a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti (dále jen „pojistné“).“
- 31 Podle ust. § 9 odst. 1 zákona o pojistném na sociální zabezpečení: „Zaměstnavatel odvádí pojistné za jednotlivé kalendářní měsíce. Pojistné za kalendářní měsíc je splatné od prvního do dvacátého dne následujícího kalendářního měsíce. Pojistné se odvádí na účet příslušné okresní správy sociálního zabezpečení.“ Dle odst. 2 téhož zákonného ustanovení: „Zaměstnavatel je povinen ve lhůtě stanovené v odstavci 1 předložit příslušné okresní správě sociálního zabezpečení na předepsaném tiskopisu přehled o výši vyměřovacího základu stanoveného podle § 5a a o výši pojistného, které je povinen odvádět, s uvedením čísla účtu, z něhož byla platba pojistného provedena. Zaměstnavatel plní povinnost uvedenou ve větě první zasláním přehledu

v elektronické podobě způsobem uvedeným v zákoně o organizaci a provádění sociálního zabezpečení.“ Dle odst. 3 téhož zákonného ustanovení: „Pokud zaměstnavatel nemůže z prokazatelných objektivních technických důvodů splnit povinnost uloženou v odstavci 2 věty první způsobem uvedeným v odstavci 2 větě druhé, může tak učinit v písemné podobě na předepsaném tiskopise zasláním na adresu určenou okresní správou sociálního zabezpečení; přitom je povinen uvést důvod tohoto postupu. Tato povinnost je splněna i předáním tohoto tiskopisu příslušné okresní správě sociálního zabezpečení. Technické důvody podle věty první se posuzují podle § 61 odst. 5 zákona o nemocenském pojištění obdobně.“

- 32 Městský soud v Praze úvodem svého posouzení předesílá, že je mu z úřední činnosti známo, že posouzením obdobné právní otázky za obdobných skutkových okolností případu se již správní soudy zabývaly (srovnej: rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 16. 2. 2022, č.j. 77 Ad 3/2021-45, rozsudek téhož soudu ze dne 18. 5. 2022 č.j. 57 Ad 1/2021-33), přičemž nepřisvědčily výkladu předkládanému žalobci v jimi projednávaných věcech, které se v mnohém shodují s výkladem žalobce v nyní projednávané věci. Městský soud v Praze se se s právním posouzením předmětné otázky učiněným Krajským soudem v Plzni ztotožňuje, a tudíž jeho závěry v nyní projednávané věci též zohlednil.
- 33 Jak již konstatoval Krajský soud v Plzni ve svých rozsudcích, z relevantní právní úpravy (citované výše) vyplývá, že zákon o prominutí pojistného umožnil určitým zaměstnavatelům, kteří naplnili stanovená zákonná hlediska, uplatnit nárok na prominutí (snížení) pojistného, které byli povinni platit jako poplatníci, a to za kalendářní měsíce červen, červenec a srpen roku 2020. Jednalo se o kompenzaci některých hospodářských následků souvisejících s počátečním obdobím koronavirové pandemie, která podstatným způsobem zasáhla i do hospodářského života České republiky. Příslušný nárok nicméně zákon neupravoval pro stanovené zaměstnavatele jako automatický. V souladu s ust. § 4 odst. 2 zákona o prominutí pojistného bylo nezbytné uvedený nárok řádně uplatnit v rámci předepsaného tiskopisu přehledu o výši vyměřovacího základu a o výši pojistného podle ust. § 9 odst. 2 zákona o pojistném.
- 34 Jak vyplývá z provedeného dokazování, na uvedenou skutečnost, stejně jako na již zmíněnou okolnost, že se možnost prominutí (snížení) pojistného netýká všech zaměstnavatelů, ale jen těch, kteří naplnili hlediska dle ust. § 2 odst. 1 zákona o prominutí pojistného, žalovaný reagoval zveřejněním informace o dvou podobách tiskopisu přehledu o výši pojistného pro předmětné období z poloviny roku 2020. Jednak šlo o verzi tiskopisu, která nebyla spojena s uplatněním nároku na prominutí (snížení) pojistného podle zákona o prominutí pojistného, jednak o verzi, která s jeho uplatněním spojena byla a která proto byla rozšířena o údaje potřebné k uplatnění sníženého vyměřovacího základu. Uvedený skutkový stav má Městský soud v Praze za náležitě zjištěný z obsahu tiskové zprávy žalovaného ze dne 23. 6. 2020, kde žalovaný výslovně uvádí: *„Protože řada zaměstnavatelů nepatří k zaměstnavatelům, kteří mohou snížení vyměřovacího základu zaměstnavatele uplatnit, popř. nesplní podmínky pro jeho uplatnění, bude ČSSZ elektronicky přijímat také dosavadní podobu přehledu (datové věty PVPOJ). Avšak jeho podáním nelze snížení vyměřovacího základu uplatnit.“*
- 35 Městský soud v Praze ani po doplnění dokazování s určitostí nezjistil, zda byl nový tiskopis rozšířený o údaje potřebné k uplatnění sníženého vyměřovacího základu

zveřejněný, respektive zda byl dostupný pro žalobce, již k 2. 7. 2020, nebo až později, avšak vzhledem k tomu, že pro právní posouzení projednávané věci není toto zjištění zcela nezbytné (jak bude vysvětleno níže), z důvodu procesní ekonomie soud již dokazování dále nedoplňoval.

- 36 Městský soud v Praze konstatuje, že zákon o prominutí pojistného ve svém ust. § 4 odst. 2 spojil nárok na prominutí pojistného s řádným uplatněním prostřednictvím podání předepsaného tiskopisu (o kterém byli zaměstnatelé informováni minimálně prostřednictvím webových stránek žalovaného), přičemž neumožňoval uplatnění takového nároku zpětně. Tudíž bylo zákonem stanoveno, že jinak než na stanoveném tiskopisu a ve stanovené době tento nárok uplatnit nelze.
- 37 V projednávané věci žalobce nezpochybnil, že ve vztahu k předmětnému měsíčnímu období odeslal přehled o výši pojistného na tiskopisu, který nebyl určen k uplatnění nároku na snížení vyměřovacího základu zaměstnavatele, resp. prominutí pojistného.
- 38 Jak již bylo uvedeno výše, ust. § 4 odst. 2 zákona o prominutí pojistného výslovně požadovalo, že nárok na prominutí (snížení) pojistného musel zaměstnavatel sám uplatnit, a navíc na předepsaném tiskopisu. Ten tiskopis, který žalobce žalovanému předložil, přitom žádné uplatnění tohoto nároku neobsahoval, když navíc žalobce ani netvrdil, že by v rozhodné době (do 20. 7. 2020) předmětný nárok uplatnil jiným způsobem.
- 39 Pokud je tedy v projednávané věci nesporné, že žalobce dne 2. 7. 2020 podal přehled o výši pojistného za červen 2020 na tiskopisu, který není spojen s uplatněním nároku na prominutí (snížení) pojistného, pak je správný názor žalovaného, že žalobce tento nárok řádně neuplatnil. Z tohoto pohledu je pak irelevantní, zda se tak stalo záměrně, z nevědomosti či pochybením žalobce, když zákon o prominutí pojistného naopak jednoznačně stanovil, že zpětné uplatnění tohoto nároku není možné. Stejně tak je ovšem irelevantní, zda se tak stalo z důvodu, že žalobce, jak tvrdí, dne 2. 7. 2020 předepsaný tiskopis ještě nenalezl. V takovém případě bylo na místě kontaktovat žalovaného s dotazem na správný postup, případně postupovat podle ust. § 9 odst. 3 zákona o pojistném na sociální zabezpečení, který pamatuje na případy, kdy zaměstnavatel nemůže z prokazatelných objektivních technických důvodů splnit povinnost zasláním přehledu v elektronické podobě, a umožňuje tak učinit v písemné podobě na předepsaném tiskopise zasláním na adresu určenou okresní správou sociálního zabezpečení; přitom je povinen uvést důvod tohoto postupu.
- 40 Městský soud v Praze tedy nepřisvědčil námitce žalobce, že za dané situace neměl jinou možnost než vyplnit a odeslat přehled o výši pojistného na původní verzi tiskopisu (a navíc i pojistné v nesnížené výši zaplatit), aniž by výslovně požádal o snížení vyměřovacího základu.
- 41 Jak vyplývá z provedeného dokazování, žalovaný dne 23. 6. 2020 zveřejnil tiskovou zprávu, ve které se výslovně uvádí, že *přehled o výši pojistného od 1. 7. 2020 (tj. poprvé za měsíc červen 2020) zaměstnavatel odevzdá v řádném termínu výhradně elektronicky a dále že pro kalendářní měsíce červen, červenec a srpen 2020 bude přehled upraven tak, aby v něm zaměstnavatel mohl toto snížení uplatnit a vedle standardních údajů v něm vykázat i snížený*

vyměřovací základ zaměstnavatele, z něhož se pojistné za zaměstnavatele bude vypočítávat. Dále z provedeného dokazování vyplývá, že žalovaný zveřejnil dne 29. 6. 2020 oznámení, jehož obsahem byla podrobná informace o podmínkách vzniku a uplatnění nároku na prominutí (snížení) pojistného dle zákona o prominutí pojistného, včetně následující informace: „Snížení vyměřovacího základu zaměstnavatele uplatňuje zaměstnavatel na přehledu za příslušný kalendářní měsíc, přičemž vedle stávajících vykazovaných údajů vykáže také svůj snížený vyměřovací základ, ze kterého vypočte pojistné za zaměstnavatele [...] Z uvedeného důvodu dochází pro kalendářní měsíce červen, červenec a srpen 2020 k rozšíření přehledu, a tím také k úpravě příslušné datové věty PVPOJ. Protože řada zaměstnavatelů nepatří k zaměstnavatelům, kteří mohou snížení vyměřovacího základu zaměstnavatele uplatnit, popř. nesplní podmínky pro jeho uplatnění, bude ČSSZ elektronicky přijímat také dosavadní podobu přehledu (datové věty PVPOJ). Avšak jeho podáním nelze snížení vyměřovacího základu uplatnit. ČSSZ tímto vychází vstříc té skupině zaměstnavatelů, kteří nebudou muset zbytečně vynaložit prostředky na dočasnou úpravu svých programů. Uplatnit prominutí pojistného lze pouze prostřednictvím nové verze přehledu.“ (str. oznámení ze dne 29. 6. 2020). Je tudíž zřejmé, že žalobce byl o podmínkách řádného uplatnění nároku na prominutí (snížení) pojistného za měsíce červen, červenec a srpen 2020 ze strany orgánů správy sociálního zabezpečení náležitě a v dostatečné míře informován.

- 42 Městský soud nepřisvědčil důkazům předloženým žalobcem k prokázání tvrzení, že platný tiskopis byl a mohl být vždy a pouze jen jeden. Popis medializovaných případů nepřináší žádnou informaci o tom, že by byl k dispozici jen jediný tiskopis, naopak, z žalobcem předloženého článku publikovaného na internetovém portálu www.idnes.cz dne 26. 11. 2020 vyplývá, že zveřejněny byly dva tiskopisy vedle sebe (je uvedeno: „*Nesprávný formulář, lišící se od správného jen v jednom řádku, podle zástupců Gascontrolu použila jejich pracovnice poté, co jej stáhla ze stránky ČSSZ, kde byly oba formuláře ke stažení vedle sebe.*“) Vyjádření tiskové mluvčí žalovaného ze dne 26. 11. 2020, v němž tisková mluvčí popírá zveřejnění dvou podobných tiskopisů v jednom okamžiku, soud hodnotí jako důkaz osamocený, jehož obsah je v rozporu s ostatními provedenými důkazy, a soud jej tedy považuje za vyvrácený ostatními provedenými důkazy.
- 43 Za výše popsaných okolností projednávané věci soud nesouhlasí se žalobcem, že bylo povinností žalovaného odmítnout učiněný právní úkon jako neplatný. Pokud totiž žalobce nárok na prominutí (snížení) pojistného vůbec neuplatnil (a to ani na předepsaném tiskopisu, ani jiným způsobem), nemohl žalovaný postupovat jinak, než postupoval, tedy snížené pojistné nezohlednit a v důsledku toho žalobci výkazem nedoplatků předepsat úhradu dlužného pojistného za následující kalendářní měsíce, kdy žalobce svévolně započtl domnělý přeplatek.
- 44 K námitce žalobce, že žalovaný vůči němu nesplnil poučovací povinnost, když ho neupozornil, že přehled o výši pojistného podal na „nesprávném“ tiskopisu, a nevyzval ho k odstranění vad neplatného úkonu, městský soud uvádí následující.
- 45 Předně má soud za to, že s ohledem na výše vyloženou právní úpravu a popsané okolnosti případu (včetně rozsahu, v jakém žalovaný zveřejnil informaci pro zaměstnavatele o předmětné právní úpravě a požadavcích na postup zaměstnavatelů při uplatnění nároku na prominutí pojistného) nelze důvodně označit podání přehledu o výši pojistného na

tiskopise, který není spojen s uplatněním práva na prominutí pojistného, jako vadu, kterou by bylo nutné odstraňovat. Podání tohoto přehledu bylo plněním zákonem předepsané povinnosti žalobce vyplývající ze zákona o pojistném. Žalobce této své povinnosti prostřednictvím zaslání předmětného přehledu dostal, tudíž nebylo důvodu, aby v ní žalovaný hledal zjevnou nesprávnost. Skutečnost, že žalobce nevyužil, byť třeba i v důsledku omylu či technických obtíží, možnosti uplatnit určitý specifický a fakultativní nárok tím, že by předepsaný přehled podal na tiskopise umožňujícím snížení základu zaměstnavatele dle zákona o prominutí pojistného, jde plně k jeho tíži, nikoli k tíži žalovaného. Organům správy sociálního zabezpečení z žádného právního předpisu nevyplývala povinnost prověřovat, zda by žalobce neměl zájem o uplatnění nároku na prominutí pojistného a zda pro to splňoval stanovené podmínky, a popřípadě ho vyzývat k jeho uplatnění, když tak žalobce sám neučinil, ač byla dostatečně informován. Požadovat takovou aktivitu po orgánech správy sociálního zabezpečení je neadekvátní, neboť by to od nich ve své podstatě vyžadovalo posouzení každého individuálního nároku ještě před tím, než je tento nárok vůbec oprávněným subjektem uplatněn. Vzhledem k tomu, že v projednávané věci se nejednalo o případ vadného právního úkonu, ale o to, že žalobce neuplatnil konkrétní nárok, který uplatnit mohl (ale nemusel), neshledal soud v postupu žalovaného žádné pochybení.

- 46 Městský soud v Praze nemůže posoudit následné uplatnění přehledu o výši pojistného podaného dne 1. 10. 2020 jako podání řádného přehledu, a to ani pro hypotetický případ, že by podání přehledu ze dne 2. 7. 2020 bylo neplatným úkonem. Přehled o výši pojistného ze dne 1. 10. 2020 byl totiž žalobcem podán až po zákonem stanovené lhůtě pro jeho předložení. V takovém případě není splněna podmínka ust. § 4 odst. 2 zákona o prominutí pojistného, v níž je uvedeno, že snížení nelze uplatnit zpětně. Městský soud se v tomto ztotožňuje se stanoviskem žalovaného ve vyjádření k žalobě, dle nějž: *„Pokud by žalobce podal přehled ještě ve lhůtě pro podání řádného přehledu, tedy do 20. dne následujícího měsíce (tzn. do 20. 7. 2020), stalo by se tak ještě v zákonem stanovené lhůtě pro podání přehledu, a o zpětné uplatnění by se pak nejednalo.“*
- 47 Městský soud v Praze tedy neshledal, že by napadené rozhodnutí bylo nezákonné; námitky žalobce tak nejsou důvodné. Z tohoto důvodu Městský soud v Praze žalobu zamítl jako nedůvodnou podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s.
- 48 O nákladech řízení rozhodl soud podle ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřisluší a žalovanému žádné náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den

lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 20. října 2022

JUDr. Ladislav Hejtmánek v. r.
předseda senátu